

Provinciale Staten

Clustercode MOB
Ons kenmerk DOC-00703896
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 8 oktober 2024
Verzonden 8 oktober 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Bloi
Fractie : VVD
Inzake : Grenscontroles

Vraag 1

Wat is het standpunt van het College omtrent de herintroductie van grenscontroles langs de Duits-Nederlandse - en daarmee ook de Limburgse - grens?

Antwoord

Als Provincie Limburg hebben we meer dan drie keer zo veel gezamenlijke grens met de buurlanden als met de rest van Nederland. Het grootste gedeelte daarvan is met Noordrijn-Westfalen. Uiteraard kijken we dus met enige zorg naar de mogelijke effecten van tijdelijke grenscontroles waartoe de Bondsrepubliek Duitsland heeft besloten.

Open grenzen zijn een centraal kenmerk van de Schengenruimte en de Europese Unie in haar geheel. Voor onze regio in het bijzonder, want zelfs of juist in tijden van crisis zoals tijdens de covid-19 pandemie hebben we de binnengrenzen open kunnen houden. Grenscontroles kunnen mogelijk leiden tot belemmering van het grensverkeer dat in deze regio onderdeel uitmaakt van het dagelijkse leven. Denk o.a. aan werknemers aan beide kanten van de grens (de zogenaamde grenspendelaars), aan het verkeer van goederen en handelswaar, of aan familiebezoeken, dagelijks boodschappen doen, recreëren enz.

We verwachten dat het leven langs de grens en de handel over de grenzen heen geen grote belemmeringen zullen ervaren en dat de effecten niet veel groter zullen zijn dan tijdens het EK-voetbal in juni en juli jl. toen ook tijdelijke grenscontroles plaatsvonden. De effecten daarvan vielen in onze optiek mee. In de eerste weken sinds 16 september is deze verwachting ons inziens voorlopig bevestigd. De

grenscontroles hebben geen problemen opgeleverd op de Limburgse provinciale wegen. En op de A-wegen binnen de provincie is er nauwelijks overlast geconstateerd.

In verband met de zorg om interne veiligheid en openbare orde heeft de Duitse federale regering besloten om tijdelijke grenscontroles in te voeren. Gezien er sprake is van tijdelijke herintroductie van zes maanden, lijkt het besluit momenteel ook gedekt door de Schengengrenscore. Het is aan de Europese Commissie om dit te beoordelen.

Gelijktijdig zullen we de daadwerkelijke effecten goed monitoren en in nauwe uitwisseling blijven met de partners in NRW, met de overige Nederlandse grensprovincies, met de Belgische buurregio's die net als wij aan Duitsland grenzen, en zeker ook het Rijk dat uiteraard continu in contact staat met de federale overheid in Berlijn. Dit is een kwestie die ons als grensprovincie in het bijzonder raakt, maar die ook voor Nederland in zijn geheel van groot belang is.

Vraag 2

In hoeverre is er sinds de aankondiging van de herintroductie van de grenscontroles contact geweest met de Rijksoverheid en de andere Provincies grenzend aan Duitsland over de wijze waarop omgegaan moet worden met deze aankondiging?

Antwoord

Via de gezamenlijke Grenspost Düsseldorf vindt er continu afstemming plaats met de Provincies Gelderland, Overijssel en Zuid-Holland. Door onze krachten te bundelen, trekken we samen op, niet alleen richting de Staatskanzlei NRW, maar ook richting Rijk. Samen staan we in ambtelijk contact met het ministerie van BZK. We blijven ons inzetten voor onze belangen als grensprovincies om op deze manier zo veel mogelijk invloed uit te oefenen op de bilaterale verhoudingen op landelijk niveau.

Vraag 3

Het College geeft in de berichtgeving via L1 aan in contact te staan met de partners in de Region Aachen. Is er of wordt er contact gezocht met de partners langs de Limburgs-Duitse grens in de Region Niederrhein?

Antwoord

Uiteraard zijn grenscontroles niet alleen van belang voor Zuid-Limburg en de grens met de Städtereion Aachen. Wij hebben net zo veel aandacht voor de overige grensregio's, dus voor Midden- en Noord-Limburg in relatie tot de Region Niederrhein.

Op 26 september jl. heeft in Krefeld de Grenslandconferentie 2024 Nederland - Noordrijn-Westfalen plaatsgevonden. Daaraan namen naast de Nederlandse grensprovincies ook afvaardigingen vanuit NRW, de Bezirksregeringen van Keulen, Düsseldorf en Münster, de Euregio's het ministerie van BZK en de Duitse en Nederlandse ambassadeurs deel. Belangrijk onderdeel van de conferentie was het bestuurlijk overleg waar de komende grenslandagenda is vastgesteld. We hebben dit moment gebruikt om in aanwezigheid van deze grote hoeveelheid stakeholders het belang van open grenzen voor alle Limburgse regio's en hun burgers onder de aandacht te brengen.

Vraag 4

Heeft het College in beeld wat de gevolgen van de herintroductie van de grenscontroles voor het Limburgse wegennet, bedrijfsterreinen en aan de grens gelegen woonwijken zullen zijn?

Antwoord

In de berichtgeving wordt aangegeven dat aan de grens tussen Nederland en Duitsland vanaf 16 september 2024 extra controles worden uitgevoerd. Reizigers in de richting van Duitsland moeten rekening houden met langere wachttijden en ervoor zorgen dat ze een geldig paspoort of identiteitskaart bij zich hebben. De controles zullen plaatsvinden bij de belangrijkste grensovergangen, zoals die bij Venlo, Arnhem, Enschede en andere drukke grensovergangen.

Daar er verschillende scenario's qua uitvoering van de grenscontroles zijn waar rekening mee gehouden wordt, is het effect op het Limburgse wegennet, bedrijfstreinen etc. niet goed in te schatten. Deze scenario's zijn:

- **Mobiele controles**
Bundespolizei neemt willekeurig weggebruikers mee naar een controlepost ter controle.
- **Stationaire controles**
Gedurende zes maanden stationaire controleposten waardoor er altijd verkeersmaatregelen aanwezig zijn. Denk aan rijstrookafzettingen of volledige snelwegafsluitingen (al het verkeer via af- en toerit verzorgingsplaats) zoals bij het EK-voetbal.
- **Afwisseling van mobiele en stationaire controles**
Gedurende zes maanden verschillende vormen van controles waardoor er soms verkeersmaatregelen geplaatst moeten worden en soms niet.

Vraag 5

Ziet het College eventuele knelpunten ontstaan op ons wegennet? Zo ja, welke zijn dit en waar?

Antwoord

Tijdens het EK-voetbal tussen 14 juni en 14 juli jl. heeft Duitsland grenscontroles ingezet. Alle provinciale wegen met een aansluiting op of een raakvlak met het Duitse wegennet zijn toen gemonitord. Alleen ter plaatse van de provinciale wegen N280 en de N297 ontstond op dat moment aan Duitse zijde lichte filevorming. Naar aanleiding van deze monitoring zijn daar waarschuwingsborden 'kans op filevorming' geplaatst.

Naar verwachting zullen de huidige grenscontroles (vanaf 16 september) dezelfde impact hebben als tijdens de grenscontroles in de EK-periode.

De Provincie werkt nauw samen met de verkeerscentrale van Rijkswaterstaat. Deze centrale monitort het hoofdwegennet. Rijkswaterstaat signaleert veranderingen in de doorstroming van het verkeer en stelt de Provincie hiervan op de hoogte. Tot op heden is geen noemenswaardige verkeershinder opgetreden op de Limburgse provinciale en rijkswegen. Mocht in de toekomst overlast optreden dan treffen we zo nodig aanvullende maatregelen.

Vraag 6

Hoe gaat de Provincie om met vertragingen van grensoverschrijdend openbaar vervoer van en naar Duitsland en de eventuele gevolgen voor aansluitingen in Limburg?

Antwoord

Het openbaar vervoer wordt uitgevoerd door Arriva. Buschauffeurs en treinmachinisten dienen zich aan alle wettelijke bepalingen te houden. Dat betekent ook dat zij op verzoek van politie of grensbewaking hun voertuig stil dienen te zetten. Tot het moment van schrijven van deze antwoorden is deze situatie met verscherpte controles in het Limburgse openbaar vervoer nog niet opgetreden. Wel is bekend dat in Noord-Nederland zowel bus- als treindiensten zijn gecontroleerd met vertragingen tot gevolg. In zo'n

situatie worden aansluitingen niet gehaald, en worden ritten afgebroken of voortijdig beëindigd om overige delen van de dienstregeling zoveel mogelijk overeind te kunnen houden. In het ergste geval kunnen grensoverschrijdende bus- en treinverbindingen tijdelijk niet worden uitgevoerd.

Vraag 7

Welke gevolgen heeft dit voor onze afspraken met de concessiehouder Arriva?

Antwoord

Grenscontroles betekenen in de basis niets voor onze afspraken met Arriva. Incidentele (grens)controles door de bevoegde autoriteiten zijn immers altijd mogelijk. Indien langdurige impact op de dienstregeling gaat optreden, zullen wij hierover met Arriva verder in overleg treden om te bezien of en hoe de effecten voor reizigers zo beperkt mogelijk kunnen worden gehouden. Daarbij verwachten wij van Arriva dat zij bij aangekondigde controles zoveel mogelijk op de situatie anticipeert en ten minste voorziet in tijdige en adequate reizigersinformatie.

Eventuele vertragingen en het niet voldoen aan aansluiting- of stiptheidsafspraken, of zelfs rituitval als gevolg van de geïntensiveerde grenscontroles zullen door ons niet worden meegewogen bij een eventuele boetebepaling op jaarniveau. Vertraging als gevolg van grenscontroles is immers -met onze instemming- niet voorzien in de dienstregeling, en ook niet aan Arriva verwijtbaar.

Vraag 8

Trekt de provincie samen op met de vertegenwoordigers van de Limburgse economie, logistiek en het MKB naar aanleiding van de aangekondigde grenscontroles? Zo ja, hoe?

Antwoord

De Provincie staat in contact met diverse brancheorganisaties via regelmatige overleggen en incidentele contacten. In deze contacten zullen wij het onderwerp adresseren om een beeld te krijgen bij de praktische consequenties van de aangekondigde grenscontroles.

Verder hebben wij met een aantal provincies een regulier overleg met de deelstaat Noordrijn-Westfalen, het Mobility NL-NRW overleg. We houden contact met de minister van Verkeer van NRW om te bezien wat we in onze regio's kunnen doen.

Vraag 9

Zijn er in Limburg voldoende parkeer- en rustplaatsen voor vrachtverkeer in de buurt van de grensovergangen indien er door controles lange wachtrijen ontstaan? Zo ja, om hoeveel parkeer- en rustplaatsen gaat het en waar bevinden deze zich?

Antwoord

Het is niet bekend of het vrachtverkeer veelvuldig gebruik zal maken van parkeer- en rustplaatsen voor vrachtverkeer. Er zijn beperkt plaatsen beschikbaar, zeker direct in de buurt van grensovergangen. Het vrachtverkeer is gewend om zo veel mogelijk rekening te houden met drukke periodes en deze te mijden. Daarnaast zullen chauffeurs rekening houden met de rij- en rusttijdenwet, waardoor ze wellicht al op grotere afstand van de grens een rustplaats moeten opzoeken.

In een brede band langs de Nederlands-Duitse grens bevinden zich in Limburg enkele verzorgingsplaatsen aan rijkswegen. Te weten:

- Venray (A73): De Wuust en Romeinse Put
- Venlo (A67): Reunen en Zwartewater

- Roermond (A73): Hoogvonderen en Het Spik
- Midden-Limburg (A2): Bosserhof, Het Anker en Swentibold
- Zuid-Limburg (A76): Langveld en Tienbaan

Deze verzorgingsplaatsen zijn primair bedoeld voor de korte rust van enkele uren en niet als overnachtingsplaats. Zij zijn daarvoor niet ingericht. Voorzieningen zoals toiletten, douches en wasgelegenheden ontbreken. Daarnaast is het aantal parkeerplaatsen op de verzorgingsplaatsen zelf beperkt. Als zodanig bieden verzorgingsplaatsen geen structurele oplossing voor het tekort aan vrachtwagenparkeerplaatsen.

Al jaren is in onze regio, op de hele corridor mainport Rotterdam – Venlo, een groot gebrek aan vrachtwagenparkeerplaatsen. Bovendien hebben onze inspanningen om ook langs het omliggende wegennet beveiligde vrachtwagenparkeerplaatsen gerealiseerd te krijgen niet tot het gewenste resultaat geleid. Dat is voor ons de reden geweest om bij het Rijk een pilot aan te vragen. Helaas is deze pilot, vanwege de randvoorwaarden die het Rijk stelt nog niet van de grond gekomen. Zie hiervoor ook de op 6 februari 2024 beantwoorde schriftelijke vragen inzake truckvracht en vrachtwagenparkeerplaatsen (GS DOC-00605137) en de op 11 september 2024 verstuurd mededeling portefeuillehouder inzake beveiligde vrachtwagenparkeerplaatsen (GS DOC-00679789).

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

11 september 2024

Onderwerp: Schriftelijke vragen inzake grenscontroles

Geacht College,

Op 9 september jl. kondigde de Duitse Minister van Binnenlandse Zaken een herinstructie van grenscontroles langs o.a. de Duits-Nederlandse grens aan. Deze maatregel is bedoeld om illegale immigratie naar Duitsland tegen te gaan. Als gevolg hiervan zullen we meer tijd moeten uittrekken wanneer we de grens passeren voor bijvoorbeeld boodschappen, recreatie of werk. Ook zal dit impact hebben op onze economie, met name op het gebied van logistiek. Het is een goed recht van Duitsland om illegale immigratie tegen te gaan. Tijdelijke grenscontroles kunnen hiertoe bijdragen.

De VVD maakt zich echter zorgen over de negatieve gevolgen voor de grensregio Limburg. Deze controles vormen een fysieke barrière, terwijl Limburg de meest Europees georiënteerde provincie van Nederland is, met een lange grens met het buitenland. Hierdoor zal Limburg als eerste de effecten voelen van grenscontroles op het grensoverschrijdend vervoer van personen, goederen en diensten, zoals vrachtvervoer en grensoverschrijdend openbaar vervoer. Vertragingen van treinen of bussen, waardoor aansluitingen worden gemist, dragen bij aan een verslechterd imago en minder gebruik van het openbaar vervoer.

Limburg is bovendien een van de belangrijkste logistieke hotspots van Nederland en de Benelux. Duizenden Limburgers werken dagelijks in deze sector om onze Limburgse economie draaiende te houden. De VVD vraagt dan ook aandacht voor de impact van de herinvoering van grenscontroles op onze logistieke sector. Vier van de acht grensovergangen op Nederlandse snelwegen richting Duitsland bevinden zich in Limburg. Het is goed om te zien dat het college voortvarend aan de slag gaat en heeft aangekondigd actief contact te zoeken met de Region Aken om samen te kijken welke effecten deze federale aankondiging heeft op onze (EU)regio.

Naar aanleiding van deze zorgen stelt de VVD de volgende vragen:

1. Wat is het standpunt van het College omtrent de herinstructie van grenscontroles langs de Duits-Nederlandse - en daarmee ook de Limburgse - grens?
2. In hoeverre is er sinds de aankondiging van de herinstructie van de grenscontroles contact geweest met de Rijksoverheid en de andere Provincies grenzend aan Duitsland over de wijze waarop omgegaan moet worden met deze aankondiging?
3. Het College geeft in de berichtgeving via L1 aan in contact te staan met de partners in de Region Aachen. Is er of wordt er contact gezocht met de partners langs de Limburgs-Duitse grens in de Region Niederrhein?

De grootste directe gevolgen van de herinstructie van grenscontroles liggen waarschijnlijk op de Rijkswegen. Echter vreest de VVD ook gevolgen voor onze provinciale infrastructuur, het onderliggende (gemeentelijk) wegennet en woonwijken in de buurt van de grens.

4. Heeft het College in beeld wat de gevolgen van de herinstructie van de grenscontroles voor het Limburgse wegennet, bedrijfsterreinen en aan de grens gelegen woonwijken zullen zijn?
5. Ziet het College eventuele knelpunten ontstaan op ons wegennet? Zo ja, welke zijn dit en waar?

6. Hoe gaat de Provincie om met vertragingen van grensoverschrijdend openbaar vervoer van en naar Duitsland en de eventuele gevolgen voor aansluitingen in Limburg?
7. Welke gevolgen heeft dit voor onze afspraken met de concessiehouder Arriva?

De VVD maakt zich zorgen over onze logistieke sector in Limburg. Grenscontroles hebben als gevolg dat goederen niet op tijd aankomen, handelsstromen ontregeld worden en transportbedrijven die nu al moeilijk personeel kunnen vinden in de knel komen met de planning.

8. Trekt de provincie samen op met de vertegenwoordigers van de Limburgse economie, logistiek en het MKB naar aanleiding van de aangekondigde grenscontroles? Zo ja, hoe?
9. Zijn er in Limburg voldoende parkeer- en rustplaatsen voor vrachtverkeer in de buurt van de grensovergangen indien er door controles lange wachtrijen ontstaan? Zo ja, om hoeveel parkeer- en rustplaatsen gaat het en waar bevinden deze zich?

In afwachting van uw reactie binnen de daarvoor gestelde termijn, verblijft,
Met vriendelijke groet,

Jacques Michéel Bloi
Statenlid VVD